

APSTIPRINĀTS
RISEBA Metodiskajā padomē
24.09.2019., Protokola Nr. 19/1.1-40/2

01.10.2019. Rektora rīkojums Nr. 19/1.1-11/184

**Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA"
vadlīnijas noslēgumu darbu recenzentiem
Arhitektūras un dizaina fakultātē**

Pateicamies par to, ka piekritāt būt par recenzentu RISEBA studentu noslēgumu darbiem!

Lai nodrošinātu kvalitatīvu recenziju, iesakām iepazīties ar recenziju vadlīnijām. Mēs piedāvājam šīs vadlīnijas kā ieteikumus, kurus ņemt vērā recenziju sagatavošanas procesā, jo studiju programmu kvalitāte un noslēgumu darbu aizstāvēšana ir balstīta uz recenzijām, ko Jūs sniegsiet studentiem un Valsts pārbaudījumu eksaminācijas komisijai.

Pirms darbu recenzēšanas iesakām izmantot un saskaņot tikšanos ar studentu, kas izstrādājis noslēguma darbu, lai iepazītos ar to pēc iespējas labāk.

1. Recenzijas formāts

Jums ir jāiesniedz recenzija norādītajā termiņā aizpildot veidlapas, ko saņemsiet piekrītot būt par darba recenzentu – par A un B daļu atsevišķi.

Recenzijā par **A jeb teorētisko daļu** ar atzīmi 1-10 jānovērtē dotie aspekti piecās sadaļās. Ja nepieciešams, par katru no sadaļām var pievienot izvērstākus komentārus, tos secīgi numurējot. Recenzijā par **B jeb projekta daļu** ar atzīmi no 1-10 novērtē dotos desmit kritērijus.

Recenzijas veidlapā ir jānorāda pozitīvās kvalitātes, kā arī trūkumi un nepilnības, kas saskatāmi. Sniedziet strukturētu recenziju, pēc iespējas atdalot un numurējot komentārus. Tāpat, kur tas ir nepieciešams, savā recenzijā norādiet lappušu numurus, paragrāfus, tabulas un attēlus, par kuriem sniegsiet komentārus. Ja neesat pārliecināts/-a par saviem komentāriem saistībā ar kādiem recenzijas aspektiem, lūdzam, dariet visu iespējamo, lai norādītu savas pozīcijas precizitāti. Ņemiet vērā, ka neprecizitātes Jūsu recenzijā ietekmē gan darba izstrādātāju, kuram gatavojat recenziju, gan studiju programmu, gan augstskolu RISEBA.

Recenzijas noslēgumā Jums ir jāuzdod daži jautājumi studentiem. Ideālais jautājumu skaits recenzijā ir no viena līdz maksimums četriem. Lūdzam, ņemiet vērā, ka Valsts eksaminācijas komisijas locekļi arī uzdos savus jautājumus, tāpēc nav ieteicams recenzijā uzdot pārāk daudz jautājumus.

Recenzijas beigās novērtējiet darbu ar atzīmi. Jūsu vērtējums veido daļu no vidējā aprēķinātā vērtējuma, ko par noslēguma darbu saņems students.

2. Recenzijā apskatāmie jautājumi

Jums ir jāsniedz komentārs par A daļas teorētisko izstrādi, pētījuma metodoloģijas izvēles atbilstību, formatējuma tehnisko pareizību atbilstoši RISEBA vadlīnijām (Studiju darbu izstrādāšanas nolikumam). Recenzijā par B daļu, Jums jānovērtē izstrādātā projekta temata piemērotība, projektēšanas uzdevuma atbilstība un kvalitāte, izstrādātā izpētes daļa, darba atbilstība noteiktajam uzdevumam, projekta oriģinalitāte un arhitektoniski mākslinieciskā kvalitāte, izpratne par būvniecības tehnoloģijām un konstruktīvajiem risinājumiem, grafiskās kvalitātes, kā arī jānovērtē process un formālie kritēriji atbilstoši nolikumam. Jums ir jāizvērtē arī recenzējamā darba kopējā pievienotā vērtība. Izvērtējiet, vai rezultātiem

ir praktiska nozīme, un sniedziet komentāru par to iespējamo īstenošanu praksē un atbilstību lokāli un globāli aktuālajiem pilsētplānošanas un arhitektūras procesiem.

Tālāk sniegti daži jautājumi, kas var Jums palīdzēt darba vērtējuma un recenzijas sagatavošanā par A jeb teorētisko daļu.

Ievads

- Vai ir skaidri definēta pētījuma zinātniskā vai praktiskā problēma, vai pētījuma aktualitāte ir pamatota?
- Vai pētījuma mērķis un uzdevumi ir nodefinēti atbilstoši pētāmajai problēmai?

Teorētiskā daļa

- Vai darbā ir labi izstrādāta un noformulēta teorētiskā bāze?
- Vai pētījuma teorētiskais pamatojums ir skaidri aprakstīts?
- Vai esošā literatūra ir pienācīgi atspoguļota, vai netrūkst atsauču? Vai ir izmantots pietiekams daudzums zinātnisko rakstu?
- Vai ir atsaucies uz jaunākajiem pētnieciskajiem darbiem no zinātniskajiem rakstiem (RISEBA nolikums paredz, ka ir jābūt vismaz 5 zinātniskajiem rakstiem, kuri nav vecāki par 5 gadiem)?

Empīriskā daļa

- Vai pētījuma metodoloģija ir skaidri aprakstīta un pamatota?
- Vai ir skaidrs pētījuma modelis (tam vajadzētu būt attēlam, kas atspoguļo pētījuma atkarīgo(s) un neatkarīgos mainīgos)?
- Vai hipotēžu un pētījuma jautājumu loģika ir pārliecinoša? Vai tie loģiski izriet no teorijas vai praktiskās problēmas?
- Vai pētījuma izlase ir atbilstoša?
- Vai primāro datu vākšanas metode atbilst izmantotajai analītiskajai metodei/-ēm?
- Vai izvēlētais datu analīzes metodes ir atbilstošas pētījuma jautājumiem vai hipotēzēm?
- Vai rezultāti ir izklāstīti saprotamā veidā?
- Vai uz visiem pētījuma jautājumiem ir sniegtas atbildes (ja ir pētījuma jautājumi), vai ir sniegti secinājumi par visām hipotēzēm (ja ir izvirzītas hipotēzes)?

Secinājumi un priekšlikumi

- Vai secinājumi izriet no veiktā pētījuma rezultātiem? Vai tie ir pietiekami konkrēti?
- Vai priekšlikumi ir saistīti ar pētījuma rezultātiem?
- Vai priekšlikumi ir izmantojami praksē un/vai zinātnieku aprindās (vai ir tie ļauj atrisināt problēmu)?
- Vai katram priekšlikumam ir minēts tā adresāts?

3. Recenzijas toņa noteikšana

Autori ir pelnījuši, lai pret viņiem izturētos ar cieņu neatkarīgi no tā, kā novērtējāt viņu darbu. Atcerieties, ka ar savu recenziju Jūs pārstāvat konkrētu programmu un tātad arī augstskolu RISEBA kopumā.

Pārliecinieties, ka recenzijas tonis kopumā ir pozitīvs. Students ir veltījis vairāk nekā četrus mēnešus izpētei un šā darba uzrakstīšanai, un viņš/viņa ir pelnījis pozitīvu attieksmi. Gādājiet, lai Jūsu komentāri būtu konstruktīvi.

Recenzijas šablonā ir jānorāda darba stiprās un vājās vietas. Svarīgi izcelt darba stiprās puses arī tad, ja pats darbs ir diezgan vājš.

Norādiet darba vājās vietas, taču sniedziet konkrētus norādījumus par to, kā autori varētu novērst Jūsu pamanītās problēmas. Jo konkrētāku informāciju sniegsiet savā recenzijā, jo lielāka iespējamība, ka autori gūs labumu no Jūsu vērtējuma un ieteikumiem.

Lūdzu, centieties būt atvērti tam, ka dažādi autori izmanto atšķirīgu teorētisko bāzi. Centieties vērtēt darbus, pamatojoties uz to, cik labi tie veicina zinātniskās diskusijas vai risina praktiskās problēmas. Tāpat paturiet prātā, ka daudziem studentiem ir atšķirīgas iepriekš iegūtās zināšanas. Zinātniskās izpētes tradīcijas, kā arī teorētiskie un metodoloģiskie virzieni nepārtraukti mainās, tāpēc RISEBA novērtē inovatīvu metodoloģiju izmantošanu darbu izstrādē – gan teorētiskajā izpētē, gan praktiskajā projektēšanā.

Ja konkrēta uzdevuma veikšanai ir vairāki veidi, studenti drīkst brīvi izvēlēties. Nekritizējiet kaut ko tikai tāpēc, ka Jūs to darītu savādāk. Jūs varat palūgt, lai students paskaidro savu izvēli (vai uzdot jautājumu par to), taču nenorādiet to kā vājo vietu. *Piemēram:* ir vairākas pieejas pētījuma objekta un pētījuma priekšmeta formulēšanai, tāpēc šo jautājumu labāk nekomentējiet.

Paldies par jūsu veltīto laiku studentu darbu recenzēšanai!